

Undervisningsmateriale til "Udsendt af Danmark"

Formål med forløbet:

Formålet med modulet er, at give eleverne viden og forståelse for politiske og historiske årsager til danske militære udsendelser samt koble empirisk materiale med de Historie- og Samfundsfaglige teorier og begreber inden for International Politik.

Empirisk materiale består blandt andet af:

- Producerede kortfilmsfortællinger om udsendtes liv enten før, under eller efter deres mission. Fortællingerne tager udgangspunkt i en af Danmarks internationale missioner siden 1948.
- Arkivmateriale i form af foto, breve, film- og lydoptagelser, som tidligere udsendte har afleveret til blandt andet bevaring af Danmarks kulturarv. Materialet tager udgangspunkt i en af Danmarks internationale missioner siden 1948.
- Strategispillet Gennem Ild & Vand, som handler om at samarbejde og vinde som et hold. Hvert spil udvikler sig forskelligt ved blandt andet at ressourcer slipper op, uløste missioner og kriser eskalerer, nye missioner tilgår og situationen ændre sig pludselig. Spillet er udviklet som på baggrund af Danmarks internationale missioner siden 1948.

Eleverne skal gøres i stand til at skelne imellem politiske og militære beslutningsprocesser, samt koble disse til den oplevede virkelighed hos den enkelte soldat, for herigennem af kunne give både mikro- og makrohistoriske årsagsforklaringer på fænomenet "udsendelser".

De fleste faglige mål for Samfundsfag vil kunne dækkes (se under hvert enkelt modulforslag), ligesom de fleste kernestofområder kan komme i spil – alt efter fokus i modulerne. Her er der ligeledes givet forslag efter hvert modul.

Det anbefalede modulforbrug er 8, såfremt man tager udgangspunkt i et modul på mellem 90-100 min.

Fag:

Samfundsfag (A, B, C niveau), Historie, Psykologi

Forløb:

Politik, Historie, International Politik, Individ & Samfund

Tema:

Danske militære udsendelser

Problemstilling:

Hvilken rolle kan Danmark som småstat spille i en global konfliktsituation?

Anbefalet litteratur og materialer:

- Friisberg, Gregers: Politik og Økonomi (Columbus, 2008, 2.udg.)
- Hansen, Morten m.fl. Menneskerettigheder (Columbus, 2006, 2.udg.)
- Rasmussen, Annegrethe m.fl. USA's Udfordringer (Columbus, 2016, 2.udg.)
- Danmarkshistorien.dk "Danmark i krig": <http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmark-i-krig-1991-2011/>
- Projektet Udsendt af Danmark: <http://www.udsendtafdanmark.dk/>
- Interviews med soldater (Vimeo-format)
- FN: <http://www.un.org/>
- NATO: <https://www.nato.int/>
- Andersen, Jørn Goul m.fl.: *PolitikNu* (Systime, 2017) <https://politiknu.systime.dk>
- Bülow og Knudsen: *InternationalPolitikNu* (Systime, 2017) <https://ipnu.systime.dk>
- Lidegaard, Bo: *Danmark i Krig* (danmarkshistorien.dk) <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmark-i-krig-1991-2011/>

Lærervejledning:

Undervisningsmaterialet Udsendt af Danmark henvender sig overvejende til fagene Samfundsfag, Historie og Psykologi. Afhængig af problemformulering kan andre fag imidlertid også komme i spil. Materialet er struktureret således, at hjemmeside (udsendtafdanmark.dk) og moduloversigt hænger emnemæssigt sammen. Det betyder at store dele af den nødvendige empiri er at finde på hjemmesiden.

Der er dog suppleret med eksterne links, ligesom det også vil være relevant at få eleverne til at foretage undersøgelser, som går ud over det givne materiale. Under hvert modul er der forslag til både arbejdsspørgsmål i klassen, samt til hvilke undersøgelser der i forbindelse med hver overskrift kunne være relevante.

Alle moduler tager udgangspunkt i de faglige mål samt kernestoffet for fagene.

I nærværende materiale er udgangspunktet Samfundsfag som det bærende fag. Den foreslåede forløbsoversigt/modulplan dækker således fire ud af fem kerneområder for faget (Politik, Økonomi, International Politik og Metode). Sociologi kan naturligvis inddrages, hvor man finder det relevant.

Der er taget udgangspunkt i moduler af en varighed på mellem 90-100 min.

De tilknyttede arbejdsspørgsmål tager højde for de taksonomiske niveauer.

Elevejledning:

Undervisningsmaterialet Udsendt af Danmark henvender sig til dig, der er i gang med at arbejde med globale udfordringer i Samfundsfag, Historie og Psykologi på én af de danske ungdomsuddannelser (STX, HHX, HTX, IB eller HF). Materialet og forløbet introducerer dig til nogle af de største udfordringer Danmark har stået overfor og som vi stadig står overfor, nemlig internationale konflikter, kriser og katastrofer, hvor vi som nation valgte og vælger at deltage med soldater og materiel.

Du kan bruge materialet uanset om du har fagene på A, B eller C niveau.

Materialet lægger helt automatisk op til et flerfagligt samarbejde og er derfor også relevant for dig, som skal skrive SRO, SSO eller SRP i Samfundsfag (International Politik, Politik), Historie (Den Kolde Krig, Verden efter 1989 etc.), Psykologi (social adfærd, gruppepsykologiske processer etc.)

Moduloversigten giver dig et overblik over de temaer, der knytter sig til det overordnede emne: ("Udsendt af Danmark") og fungerer samtidig som inspiration for dig der i gang med et lignende forløb.

Overordnet modulplan:

Modulerne er tilrettelagt således, at de tager hensyn til den faglige progression samtidig med at de kan bruges enkeltvis i forbindelse med andre forløb, hvis det er ønsket fra den pågældende lærer.

Modulerne er ydermere tilrettelagt således, at de hver især lader eleverne arbejde med anbefalede udvalgte teorier inden for Samfundsfag (jfr. Bekendtgørelsen for Samfundsfag), samtidig med at fokus hele tiden er på koblingen imellem teori og empiri.

Alle modulerne vil øge elevernes indsigt i og forståelse for de grundlæggende dilemmaer der er forbundet med militære udsendelser, Danmark som småstat, personlige beretninger (empiri/kilder), samt hvilke videnskabelige metoder man kan og skal forholde sig til i samspillet mellem teori og empiri.

Modul 1 (90-100 min.)

Formål med modulet:

Via en kort introduktion til dansk udenrigspolitik, vil eleverne få et overblik over væsentlige militære udsendelser i perioden 1990 - 2011. Denne periode er, iflg. nogle historikere, kendetegnet ved et kursskifte i forhold til aktivistisk udenrigspolitik.

Vi arbejder i dette modul ligeledes med de to magtbegreber: *hård* og *blød* magt. Eleverne vil igennem en analyse af tidligere Statsminister Poul Schlüters åbningstale til Folketinget i 1991, skulle foretage en kobling imellem begreber og empiri/kilde(r).

Modulet kan enten være starten på et Flerfagligt Forløb (FF) og på den måde være en del af det progressive arbejde, der stilladserer eleverne i forhold til SRP'en i 3.g. Det kan også være første modul i et International Politik-forløb i Samfundsfag. Det kan naturligvis også fungere som introduktionsmodul til et forløb om dansk udenrigspolitik i Historie.

Modulet forudsætter at eleverne har læst Schlüters tale samt afsnittet om *blød* og *hård* magt (Fx i InternationalPolitikNu).

Modulet:

Lærerpræsentation af forløbet (10-15 min.).

Eleverne arbejder i mindre grupper med Poul Schlüter-talen (talen læses som hhv en kilde samt empirisk materiale). Arbejdsspørgsmål: 1) hvad er Schlüters analyse af den internationale situation i 1991? 2) Hvad bør/skal være Danmarks internationale rolle? Hvor i talen udtaler Schlüter sig om "blød" magt og hvor udtaler han sig om "hård" magt? (20-25 min.).

Tilbagemeldinger fra grupperne i plenum (15 min.).

Pause.

Forudsætninger for Danmarks handlemuligheder. Eleverne diskuterer på baggrund af figur 14.4.1 (IPNU.dk) hvilke muligheder har for at "handle"/agere internationalt (15-20 min.).

Optakt til modul 2: Læreren introducerer kort det potentielle modsætningsforhold imellem politiske beslutninger og enkeltindviders (soldater) rolle som udsendte. Eleverne kan her byde ind med personlige/relationelle erfaringer (15 min).

Kort afrunding: opsummering af begreberne: *hård* og *blød* magt samt *handlemuligheder*.

Faglige mål:

- *Anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå.*

- *Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet og forskellige teorier fra fagets discipliner til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemstillinger og udviklingstendenser undersøge og dokumentere et politikområde, herunder betydningen af EU og globale forhold.*

Kernestof:

- *Politik.*
- *Politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng, herunder de politiske systemer i Danmark og EU.*

Litteratur:

- Andersen, Jørn Goul m.fl.: *PolitikNu* (Systime, 2017) <https://politiknu.systeme.dk>
- Bülow og Knudsen: *InternationalPolitikNu* (Systime, 2017) <https://ipnu.systeme.dk>
- Lidegaard, Bo: *Danmark i Krig* (danmarkshistorien.dk) <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmark-i-krig-1991-2011/>

Modul 2 (90 – 100 min.)

Formål med modulet

Er at påbegynde arbejdet med materialet "udsendt af danmark" og at lade eleverne arbejde på de taksonomiske niveauer: redegørelse/beskrivelse, analyse og diskussion (fokus på progression).

Formålet er ligeledes at give eleverne indsigt i og forståelse for nogle af de potentielle modsætningsforhold, der måtte være imellem politiske beslutninger og personlige erfaringer for den enkelte udsendte danske soldat.

Modulet kan både indgå som en del af et Flerfagligt Forløb, som 2. Modul i et International Politikforløb i Samfundsfag samt tilsvarende i Historie og/eller andre fag (eks. Psykologi)

Modulet:

Introduktion til "Udsendt af Danmark": projekt og hjemmeside (15 min.).

Eleverne inddeles i grupper af 3. Hver grupper får udleveret en soldaterhistorie/film (5-10 min.).

Beskriv udviklingstendenserne (perioden 1991 – 2011) i dansk udenrigspolitik med fokus på militære/humanitære udsendelser af danske soldater og materiel.

Analyser sammenhængen imellem de politiske målsætninger for udsendelserne og de oplevelser den enkelte soldat havde som udsendt af Danmark (Komparativ analyse/metode).

Diskutér Danmarks handlemuligheder som småstat i lyset af den specifikke konflikt.

Indsæt jeres svar i synopsis-kabelon med henblik på fremlæggelse i næste modul.

Faglige mål:

- *Behandle problemstillinger i samspil med andre fag demonstrere viden om fagets identitet og metoder.*
- *Formulere præcise faglige problemstillinger, herunder hypoteser, og indsamle og bearbejde dansk og fremmedsproget materiale, herunder statistisk materiale, til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere.*
- *Forholde sig kritisk til forskelligartede materialer fra forskellige typer afsendere og anvende viden om samfundsvidenskabelig metode til at gennemføre mindre empiriske undersøgelser*

Kernestof:

- *International Politik (IP)*
- *Aktører, magt, sikkerhed, konflikter og integration i Europa og internationalt*
- *Mål og muligheder i Danmarks udenrigspolitik*
- *Globalisering og samfundsudvikling i lande på forskellige udviklingsstrin.*

Litteratur:

- Andersen, Jørn Goul m.fl.: *PolitikNu* (Systime, 2017) <https://politiknu.systime.dk>
- Bülow og Knudsen: *InternationalPolitikNu* (Systime, 2017) <https://ipnu.systime.dk>
- Lidegaard, Bo: *Danmark i Krig* (danmarkshistorien.dk)
<https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmark-i-krig-1991-2011/>

Modul 3 (90-100 min.)

Formål med modulet

I dette modul vil eleverne kunne holde korte mundtlige oplæg om koblingen imellem de anvendte IP-begreber samt de personlige fortællinger fra de tidligere udsendte.

Formålet er således, at eleverne arbejder med deres faglige præcision i forhold til formidling og det de på den måde får større forståelse for arbejdet med teori og empiri.

Formålet med dette modul er ligeledes, at lade eleverne arbejde med feedback/feedforward, for på den måde at arbejde med faglig progression (Evt. med henblik på SRP i 3.g)

Igen vil det være muligt, at bruge dette modul som en del af et enkeltfagligt forløb inden for eksempelvis International Politik, eller lade modulet og setuppet indgå som en del af et Flerfagligt Forløb (FF).

Modulet:

Kort introduktion og rammesætning fra læreren.

Udvalgte elever giver korte oplæg (eks. 5-7 min. varighed). Feedback/feedforward-grupper responderer på oplæggene.

Pause.

Introduktion til forholdet imellem "tilpasning" og "aktivisme". Eleverne læser afsnit 14.6 i lpnu.systeme.dk

Arbejdsspørgsmål:

- 1) Find på udsendtafdanmark.dk en fortælling fra en soldat på en humanitær mission.
- 2) Beskriv kort forskellen på en humanitær og en militær intervention.
- 3) sammenlign "din" fortælling med din "makkers" fortælling.
- 4) Diskuter hvorvidt det giver mening for den enkelte soldat at foretage en sondring imellem den ene eller den anden form for udsending (humanitær eller militær intervention).

Kort fælles opsamling.

Faglige mål:

- *Formulere præcise faglige problemstillinger, herunder hypoteser, og indsamle og bearbejde dansk og fremmedsproget materiale, herunder statistisk materiale, til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere.*

Kernestof:

- *Metode.*
- *Kvalitativ og kvantitativ metode, herunder tilrettelæggelse og gennemførelse af undersøgelser samt systematisk behandling af forskellige typer data.*
- *Komparativ metode og casestudier.*

Faglitteratur:

- Andersen, Jørn Goul m.fl.: *PolitikNu* (Systime, 2017) <https://politiknu.systime.dk>
- Bülow og Knudsen: *InternationalPolitikNu* (Systime, 2017) <https://ipnu.systime.dk>
- Lidegaard, Bo: *Danmark i Krig* (danmarkshistorien.dk)
<https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmark-i-krig-1991-2011/>

Modul 4 (90–100 min)

Formål med modulet

I dette modul arbejder eleverne med et udvalg af hhv. uafhængige militære organisationer, samt NATO og dennes samarbejde med EU.

Formålet er således, at give eleverne mulighed for at fordybe sig i, hvilke *aktører* der arbejder med militære spørgsmål, samt hvilke *arenaer*, hvorunder disse aktører udfører deres arbejde.

Helt konkret skal eleverne forholde sig til de mange og komplicerede interesser, der kan være for hhv. militære medlemsorganisationer, Danmarks forsvarspolitik, de internationale samarbejdsorganisationer samt udvalgte landes geostrategier.

Forløbet knytter sig fortyrinsvis til det samlede forløb, men kan bruges som et enkeltstående modul til belysning af de to kernebegreber: *aktør* og *arena*. Det forudsættes derfor, at eleverne har læst om disse begreber inden modulet (se *ipnu.systime.dk* del 5, 14.2)

Modulet:

Introduktion/opsummering af/til begreberne.

Korte elevoplæg (2 elever): hvad er en *aktør* og hvad er en *arena*. Eleverne giver eksempler på disse.

Eleverne undersøger 2-3 uafhængige militære organisationer (Fx "Folk og Sikkerhed"). Fokus: a) organisationernes arbejdsområder og interesser b) hvilken politisk indflydelse har organisationerne? (fremgår det af deres medlemskare?).

Pause.

Eleverne undersøger hvilke variable Danmark som "småstat" kan og skal forholde sig til. Der skal gives konkrete eksempler.

Fælles opsamling af de to ovenstående undersøgelser.

Faglige mål:

- *Undersøge og dokumentere et politikområde, herunder betydningen af EU og globale forhold.*
- *Forklare sammenhænge mellem samfundsforandringer og ændringer i sociale og kulturelle mønstre.*
- *Undersøge konkrete økonomiske prioriteringsproblemer nationalt, regionalt og globalt og diskutere løsninger herpå.*
- *Forklare begivenheder og udviklingstendenser i det internationale system og diskutere Danmarks handlemuligheder i forbindelse hermed.*

Kernestof:

- *Politik.*
- *politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng, herunder de politiske systemer i Danmark og EU.*
- *International Politik.*
- *aktører, magt, sikkerhed, konflikter og integration i Europa og internationalt.*

Faglitteratur (anbefalet):

- Bülow og Knudsen: *InternationalPolitikNu* (Systeme, 2017) <https://ipnu.systeme.dk>

Modul 5 (90-100 min)

Formål med modulet

Eleverne skal i dette modul arbejde med de politiske skillelinjer i forhold til dansk sikkerhedspolitik, bistandspolitik samt Danmarks rolle i forhold til EU.

Formålet er ligeledes, at få eleverne til at analysere og diskutere, hvordan danske politiske skillelinjer påvirker de udsendte soldaters motivation og engagement i forhold til de opgaven.

Modulet er således forbundet med modul 2, hvor politiske beslutningsprocesser ligeledes blev behandlet. I dette modul vil eleverne kvalificere deres analyse ved hjælp af udvalgte modeller og begreber fra teorier inden for *International Politik*.

Modulet

Kort introduktion til de tre kerneområder, som eleverne skal bruge som forståelsesramme for det politiske beslutningsgrundlag (EU, Bistandspolitik, Sikkerhedspolitik – herunder hård og blød sikkerhedspolitik).

Eleverne undersøger i grupper, hvordan de toneangivende danske partier forholder sig til sikkerheds-, bistands- og EU-politik. Eleverne bedes lave et skema, hvor partiernes holdninger inddeles og opdeles i forhold til enighed og uenighed. De bedes ligeledes undersøge, om og hvor, der er sket en udvikling fra 2001 og frem til i dag.

Pause.

Find konkrete udtalelser fra tidligere udsendte for Danmark, der forholder sig til politiske uenigheders påvirkning af deres arbejde.

Eleverne bedes nu vurdere, hvorvidt eventuelle politiske uenigheder/skillelinjer er potentielt skadelige eller nødvendige i forhold til vores demokrati.

Faglige mål:

- *Undersøge og dokumentere et politikområde, herunder betydningen af EU og globale forhold.*
- *Forklare sammenhænge mellem samfundsforandringer og ændringer i sociale og kulturelle mønstre.*
- *Undersøge konkrete økonomiske prioriteringsproblemer nationalt, regionalt og globalt og diskutere løsninger herpå.*
- *Forklare begivenheder og udviklingstendenser i det internationale system og diskutere Danmarks handlemuligheder i forbindelse hermed.*

Kernestof:

- *Politik.*
- *politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng, herunder de politiske systemer i Danmark og EU.*

- *International Politik.*
- *aktører, magt, sikkerhed, konflikter og integration i Europa og internationalt.*

Faglitteratur:

- IPNU (<https://ipnu.systime.dk/index.php?id=1439>)
- Lidegaard, Bo: *Danmark i Krig* (danmarkshistorien.dk)
<https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmark-i-krig-1991-2011/>

Modul 6 (90-100 min.)

Formål med modulet

Organiseringen af det danske forsvar er kompleks og ukendt for de fleste danskere.

Formålet med dette modul er derfor at lade eleverne arbejde med forsvarsområdet på det mere organisatoriske niveau.

Eleverne skal derfor undersøge hvordan forsvarets materiel anskaffes, administreres og anvendes af de relevante myndigheder.

I dette modul trænes eleverne derfor i indsamling af kompleks empiri og får derved et dybere kendskab til indretningen af en samfundsbærende institution som det danske forsvar er.

Modulet:

Kort lærerintroduktion til forsvarets hjemmesider samt formidling af dagens opgave.

Eleverne arbejder i grupper med indsamling af informationer om struktureringen af det danske forsvar, herunder a) kommandovejen i forsvaret b) forskellene imellem et ministerium og en styrelse c) Folketingets rolle som kontrolinstans.

Pause.

Kort fælles opsamling på den indsamlede empiri.

Faglige mål:

- *Forholde sig kritisk til forskelligartede materialer fra forskellige typer afsendere og anvende viden om samfundsvidenskabelig metode til at gennemføre mindre empiriske undersøgelser.*
- *Påvise faglige sammenhænge og udviklingstendenser ved hjælp af foreliggende og egne beregninger, tabeller, diagrammer og modeller med brug af digitale hjælpemidler.*

Kernestof:

- *Økonomi.*
- *Makroøkonomiske sammenhænge, bæredygtig udvikling, målkonflikter og styring nationalt, regionalt og globalt.*
- *Metode.*
- *Kvalitativ og kvantitativ metode, herunder tilrettelæggelse og gennemførelse af undersøgelser samt systematisk behandling af forskellige typer data.*
- *Komparativ metode og casestudier.*

Litteratur:

- IPNU (<https://ipnu.systime.dk/index.php?id=1439>)
- Lidegaard, Bo: *Danmark i Krig* (danmarkshistorien.dk)
<https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmark-i-krig-19>

Modul 7 (90-100 min.)

Formål med modulet

Der har i mange år hersket utilfredshed i USA over at mange europæiske lande bruger en relativt mindre del af deres bruttonationalprodukter på deres nationale forsvar, end amerikanerne. Den amerikanske kritik af mange europæiske lande knytter sig til NATO-målsætningen om, at medlemslandene bør bruge hvad der svarer til 2% af BNP på forsvar og militær for på den måde at skabe ressourcemæssig balance internt i alliancen.

I dette modul skal eleverne derfor arbejde med nogle af de politiske diskussioner der har været og stadig er imellem USA på den ene side og flere europæiske lande på den anden side – herunder Danmark.

Modulet:

Lærerintroduktion til NATO's målsætning vedr. medlemslandenes forsvarsbudgetter.

Eleverne arbejder med udvalgt empirisk materiale. Herunder hhv. tidligere præsident Barack Obama og nuværende præsident Donald Trumps ønsker om at europæiske lande øger deres forsvarsbudgetter (Eks. <https://www.cnbc.com/2018/07/11/obama-and-bush-also-pressed-nato-allies-to-spend-more-on-defense.html>). Eleverne bør ligeledes finde belæg/empiri, der påviser de faktiske tal/forsvarsbudgetter for udvalgte EU-lande, USA m.fl.

Pause.

Eleverne opsætter af de empiriske data i et let overskueligt skema, som indplaceres i et fremlæggelsesdokument og/eller PowerPoint.

Udvalgte elever/grupper fremlægger resultatet af deres undersøgelser.

Faglige mål:

- Påvise faglige sammenhænge og udviklingstendenser ved hjælp af foreliggende og egne beregninger, tabeller, diagrammer og modeller med brug af digitale hjælpemidler.
- Analysere og formidle – skriftligt og mundtligt – empiriske og teoretiske sammenhænge på en struktureret og nuanceret måde på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets terminologi.

Kernestof:

- Metode.
- Kvalitativ og kvantitativ metode, herunder tilrettelæggelse og gennemførelse af undersøgelser samt systematisk behandling af forskellige typer data.
- Komparativ metode og casestudier.
- Statistiske mål, herunder lineær regression og statistisk usikkerhed.

Litteratur:

- IPNU (<https://ipnu.systime.dk/index.php?id=1439>)

- Lidegaard, Bo: *Danmark i Krig* (danmarkshistorien.dk)
<https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmark-i-krig-1991-2011/>

Modul 8 (90-100 min.)

Formål med modulet:

Da dette modul afslutter forløbet "Udsendt af Danmark", vil det været nærliggende at evaluere det samlede faglige udbytte, samt gøre et forsøg på at svare på den overordnede problemformulering: "Hvilken rolle kan Danmark som småstat spille i en global konfliktsituation?"

Eleverne bør vælge imellem en synopsis-besvarelse med efterfølgende mundtligt oplæg eller en mere traditionel skriftlig opgave (evt. 5-6 elevtimer), hvor det overordnede spørgsmål besvares ved hjælp af tre underspørgsmål (redegørelses- analyse og diskussions-niveau)

Alternativt kunne eleverne arbejde med podcast-formatet, produktion af korte undervisningsfilm (nærliggende hvis eleverne har Mediefag), eventuelle opfølgingsinterviews med de soldater, de har "mødt" på udsendtafdanmark.dk.

Modulet:

Lærerintroduktion til opgavevarianterne.

Brainstormgrupper (3-4 elever i hver – svarende til Samf A skriftlig eksamen), hvor opgaveformaterne diskuteres.

Individuelle beslutninger om opgaveformat.

Pause.

Gennemgang af valg i plenum.

Påbegyndelse af opgaven.

Faglige mål (her kan alle faglige mål komme i spil):

- *Anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå.*
- *Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet og forskellige teorier fra fagets discipliner til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemstillinger og udviklingstendenser.*
- *Undersøge og dokumentere et politikområde, herunder betydningen af EU og globale forhold.*
- *Forklare sammenhænge mellem samfundsforandringer og ændringer i sociale og kulturelle mønstre.*
- *Undersøge konkrete økonomiske prioriteringsproblemer nationalt, regionalt og globalt og diskutere løsninger herpå.*
- *Forklare begivenheder og udviklingstendenser i det internationale system og diskutere Danmarks handlemuligheder i forbindelse hermed.*

- *Behandle problemstillinger i samspil med andre fag demonstrere viden om fagets identitet og metoder.*
- *Formulere præcise faglige problemstillinger, herunder hypoteser, og indsamle og bearbejde dansk og fremmedsproget materiale, herunder statistisk materiale, til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere.*
- *Forholde sig kritisk til forskelligartede materialer fra forskellige typer afsendere og anvende viden om samfundsvidenskabelig metode til at gennemføre mindre empiriske undersøgelser.*
- *Påvise faglige sammenhænge og udviklingstendenser ved hjælp af foreliggende og egne beregninger, tabeller, diagrammer og modeller med brug af digitale hjælpemidler.*
- *Analysere og formidle – skriftligt og mundtligt – empiriske og teoretiske sammenhænge på en struktureret og nuanceret måde på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets terminologi.*
- *På et fagligt grundlag argumentere sammenhængende og nuanceret for egne synspunkter, placere disse i en teoretisk sammenhæng og indgå i en faglig dialog.*

Kernestof (her kan alle kernestofområder komme i spil):

- *Sociologi.*
- *Identitetsdannelse og socialisering samt social differentiering og kulturelle mønstre i forskellige lande, herunder Danmark politisk meningsdannelse og medier, herunder adfærd på de sociale medier samfundsforandringer og forholdet mellem aktør og struktur.*
- *Politik.*
- *Politiske ideologier, skillelinjer, partiadfærd og vælgeradfærd magt- og demokratiopfattelser samt rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng, herunder de politiske systemer i Danmark og EU.*
- *Økonomi.*
- *Velfærdsprincipper og forholdet mellem stat, civilsamfund og marked, herunder markedsmekanismen og politisk påvirkning heraf.*
- *Globaliseringens og EU's betydning for den økonomiske udvikling i Danmark, herunder konkurrenceevne og arbejdsmarkedsforhold.*
- *Makroøkonomiske sammenhænge, bæredygtig udvikling, målkonflikter og styring nationalt, regionalt og globalt.*
- *International politik.*
- *Metode.*
- *Kvalitativ og kvantitativ metode, herunder tilrettelæggelse og gennemførelse af undersøgelser samt systematisk behandling af forskellige typer data.*
- *Komparativ metode og casestudier statistiske mål, herunder lineær regression og statistisk usikkerhed.*

BONUS-moduler (90-100 min.)

Da udstillingen "Udsendt af Danmark" har mulighed for at komme ud til din er din nabo-uddannelsesinstitution, vil det være nærliggende at udvalgte elevfremlæggelser kunne foregå som optakt til det, at andre elever ser udstillingen.

Eventuelt kunne nogle elever/grupper præsentere udstillingen.

Alternativt kunne fremlæggelser indgå som et samarbejde med en anden af skolens klasser.

Det er ligeledes muligt at booke foredrag med veteraner, oplæg om udenrigs- og sikkerhedspolitik samt kontakte www.udsendtafdanmark.dk med konkrete ønsker om foredrag, workshops m.m.